

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор НЕНЦ,
доктор педагогічних наук, професор

_____ В.В. Вербицький
«_____» _____ 2025 рік

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
курсів підвищення кваліфікації
керівників гуртків та методистів закладів позашкільної освіти
(19 січня – 6 лютого 2026 р.)

Форма навчання: змішана 120 год. / 4 кред. ЄКТС

ЛІЦЕНЗІЯ
серія АЕ № 270777

ОБГОВОРЕНО
на засіданні педагогічної ради НЕНЦ
Протокол № 4 від 10 грудня 2025 р.

Київ – 2025

Пояснювальна записка

Актуальність підвищення кваліфікації для категорії слухачів методисти та керівники гуртків закладів позашкільної освіти.

В умовах соціальних трансформацій, які потребують глибинних перетворень у суспільстві, загалом, та у системі освіти, зокрема, важливого значення набуває підготовка педагогічних працівників закладів позашкільної освіти, від яких залежить створення умов для розвитку здібностей, талантів, обдарувань дітей та молоді, задоволення їхніх інтересів, духовних запитів і потреб у професійному визначенні.

Навчально-тематичний план курсів підвищення кваліфікації методистів та керівників гуртків закладів позашкільної освіти складений з урахуванням вимог Закону України “Про освіту”, Закону України “Про вищу освіту”, Закону України “Про позашкільну освіту” та Положення про позашкільний навчальний заклад, а також нормативно-правових документів у галузі післядипломної освіти педагогічних кадрів.

НТП курсів підвищення кваліфікації методистів та керівників гуртків закладів позашкільної освіти ґрунтується на засадах компетентісного, андрагогічного, акмеологічного, амеологічного підходів, поділяє філософію визначення вимог до фахівця, закладену в основу Болонського процесу та в міжнародному Проекті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING).

Навчально-тематичний план розрахований на 120 годин і складається із семи модулів, які є типовими для навчальних планів, а саме:

- освітологічний і нормативно-правовий;
- менеджмент та лідерство;
- соціально-психологічний;
- науково-методичний;
- виховний процес в закладі позашкільної освіти;
- впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховний процес закладів позашкільної освіти;
- діагностично-аналітичний.

Відповідно до оновленої [ст.51 Закону України «Про повну загальну середню освіту»](#) до НТП включені спецкурси, які є обов'язковими для педагогів:

- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами;

- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;
- психолого-педагогічна підтримка дітей, батьків та педагогів в умовах надзвичайної ситуації.

Із розрахунку: очна частина складає 40 год., дистанційна – 80 год. Модель курсів за формою проведення – змішана (онлайн, офлайн).

Дистанційний етап передбачає самостійну роботу слухачів без відриву від основної роботи.

Основним завданням цього етапу є якісне забезпечення та супровід самостійної роботи слухачів з використанням технологій дистанційного навчання.

Схемою очно-дистанційної моделі курсів передбачено:

- ознайомлення з теоретичним матеріалом відповідно до навчально-тематичного плану курсів підвищення кваліфікації;
- лекції, навчальні тренінги з фахової підготовки;
- проведення конференції з обміну досвідом;
- моніторинг та діагностування навчальної діяльності слухачів курсів підвищення кваліфікації;
- захист випускних робіт.

Навчально-тематичним планом курсів передбачено індивідуальна освітня траєкторія слухача за фаховим модулями.

Навчально-тематичний план включає *аудиторну* і *позааудиторну* роботу слухача курсів підвищення кваліфікації.

На самостійну роботу виділяється 54 годин.

Аудиторні заняття складаються з трьох блоків: *інформаційно-мотиваційного* (лекції), *практико-діяльнісного* (практичні, семінарські, тренінгові заняття, тематичні дискусії, тематичні зустрічі тощо) і *контрольного* (захист курсової творчої роботи (проекту) та ін.).

Під час самостійної роботи педагогічний працівник готується до лекційних, практичних занять, набуває методичних знань при аналізі фахових документів, науково-методичної літератури, зокрема монографій, підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, науково-методичних статей, додаткової електронної бібліотеки тощо. У такий спосіб забезпечується інтеграція теоретичної і практичної складової неперервного професійного розвитку, мотивація керівних кадрів до продуктивної, творчої діяльності протягом курсів.

Диференціація та індивідуалізація навчального процесу впроваджується через особистісно-орієнтовне спрямування змісту занять, консультації, спецкурси за вибором та виконанням випускної роботи. Основні форми контролю рівня, знань та вмінь – вхідне та вихідне діагностування, тестування та комплексний залік. Резерв часу використовується на проведення занять за результатами вхідного діагностування.

Результати підвищення кваліфікації

Актуальність підвищення кваліфікації методистів та керівників гуртків закладів позашкільної освіти зумовлена потребами та вимогами сьогодення у ґрунтовному переосмисленню сутності змісту діяльності закладів позашкільної освіти.

Результатом підвищення кваліфікації методистів та керівників гуртків закладів позашкільної освіти є готовність педагогів відповідати на соціокультурні й освітні виклики сьогодення, впроваджувати сучасні освітні інновації, управляти освітніми процесами закладу на засадах свободи, демократії, творчості для успішного функціонування освітньої системи та позашкільля зокрема.

Досягнення мети можливе шляхом реалізації наступних *завдань*:

- удосконалення та оновлення знань із проблем філософії сучасної освіти і основних підходів до їх розв'язання, правового забезпечення професійної діяльності слухачів;
- розвиток умінь аналізувати основні суперечності системи освіти, ґрунтуючись на філософсько-методологічних концепціях XXI століття;
- підвищення рівня загальної культури та розвитку моральних якостей слухачів згідно з етичними засадами професійної діяльності педагогів закладів позашкільної освіти;
- розвиток готовності до реалізації психолого-педагогічних технологій налагодження конструктивної ділової та педагогічної взаємодії з усіма суб'єктами освітнього процесу;
- удосконалення та оновлення знань і вмінь щодо методів, прийомів і засобів організації, регулювання й мотивування як власної професійної діяльності, так і професійної діяльності педагогічних працівників, в тому числі щодо попередження професійного стресу, професійних деформацій особистості та професійного «вигорання».

Після опанування тем навчальної програми курсів ПК слухач повинен *усвідомлювати*:

- роль методології в обґрунтуванні шляхів модернізації вітчизняної освіти, входження її в європейський освітній простір;
- можливість удосконалення організаційно-педагогічних умов розвитку цінностей педагогічних працівників у процесі євроінтеграції;
- взаємозалежність між соціально-економічним розвитком українського суспільства, рівнем правової свідомості особистості та рівнем освіти його громадян;
- можливості підвищення на основі державного регулювання якості освітніх послуг в регіоні для збільшення особистісної конкурентності кожного на ринку праці, на основі діючого законодавства;

- можливості підвищення ефективності ведення гурткової роботи у закладі позашкільної освіти на основі врахування ключових психологічних проблем професійного вдосконалення в освіті.

Слухач повинен *знати*:

- методологічні основи підготовки педагогів закладів позашкільної освіти у світлі інтеграційних вимог, ознаки професійної компетентності;
- цілі та завдання формування єдиного європейського простору освіти;
- основні професійні цінності в позашкільній освіті та тенденції їх розвитку;
- сутність і призначення, основні цілі та завдання законодавства з питань позашкільної освіти;
- правові аспекти, принципи і засади структурної організації, правові механізми функціонування системи позашкільної освіти на регіональному рівні тощо.

Слухач повинен *уміти*:

- аналізувати специфічні проблеми входження української освіти у світовий та європейський простір;
- розкривати зміст основних професійних компетентностей та цінностей, причини протиріч у процесі їх трансформації;
- формувати власні шляхи та методи розвитку професійних цінностей тощо.

Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації

Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) випускної (творчої) роботи.

Навчально-тематичний план підвищення кваліфікації

№ з/п	Зміст модулів	Очна форма						Дистанційна форма					Разом
		Лекція	Практичні заняття, тренінги	Семинарські заняття, конференції	Тематичні дискусії	Самостійна робота	Усього	Інтернет заняття	Самостійна робота (у т.ч. підготовка випускних робіт)	Спецкурси	Контрольні заходи	Усього	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Модуль 1. Освітологічний і нормативно-правовий	2		2		2	6	2	4			6	12
1.	Розвиток професійних цінностей освітян в умовах інтеграційних процесів.	2					2		2			2	4
2.	Нормативно-правове забезпечення діяльності закладу позашкільної освіти в умовах модернізації освіти			2			2		2			2	4
3.	Інноваційний розвиток позашкільної освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа»					2	2	2				2	4
	Модуль 2. Менеджмент і лідерство		2	2		2	6	2	14	4		20	26
1.	Спецкурс. Технологія роботи з обдарованими дітьми								2	4		6	6
2.	STEM-освітній простір: моделі організації та ефективні практики в позашкільній освіті					2	2	2	4			6	8
3.	Булінг у закладі освіти. Протидія традиційному булінгу			2			2		4			4	6
4.	Ресурсність педагога: інструменти підтримки та переосмислення професійного сенсу. Тренінг		2				2		4			4	6

	«Поруч із собою»												
	Модуль №3 Соціально-психологічний		6			2	8	2	4	4		10	18
1	Соціально-реабілітаційний напрям позашкільної освіти: сутність і специфіка.		2				2	2				2	4
2	Спецкурс. Створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами		2			2	4		2	4		6	10
3	Психолого-педагогічна підтримка дітей, батьків та педагогів в умовах надзвичайної ситуації		2				2		2			2	4
	Модуль №4 Науково-методичний	4		2		2	8		10	4		14	22
1	Розвиток «м'яких навичок» у професійному розвитку педагогічних працівників	2					2		2			2	4
2	Структура науково-методичної діяльності у сфері позашкільної освіти			2			2		2			2	4
3	Інноваційні форми роботи у сфері методичного менеджменту	2				2	4		4			4	8
4	Спецкурс. Інтеграція в Європейський освітній простір								2	4		6	6
	Модуль 5. Виховний процес в закладі позашкільної освіти		4			2	6	4	10	6		20	26
1	Моделювання виховної системи позашкільного закладу.		2				2	4	2			6	8
2	Громадянське виховання в закладі позашкільної освіти		2			2	4		4			4	8
3	Спецкурс. Національно-патріотичне виховання учнівської молоді <i>Вибіркова складова:</i> Онлайн-курс «Єдина Україна: становлення								4	6		10	10

	національної ідентичності на Освітній онлайн-платформі: Зрозуміло!												
	Модуль №6. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховний процес закладів позашкільної освіти		2				2	2	2	4		8	10
1	Цифровізація позашкільної освіти. Гейміфікація навчання за допомогою штучного інтелекту		2				2	2				2	4
2	<i>Вибіркова складова</i> Спецкурс. Педагогічні можливості штучного інтелекту в позашкільній освіті. Спецкурс. Нові можливості нейромереж від Google для позашкільної освіти								2	4		6	6
	Модуль № 7. Діагностично-аналітичний			4			4				2	2	6
1	Конференція з обміну досвідом			4			4						
2.	Тестування										2	2	2
	Разом:	6	14	10	-	10	40	12	44	22	2	80	120

Завідуюча кафедрою
методики позакласної та позашкільної роботи НЕНЦ,
кандидат педагогічних наук

Г. В. Корнієнко